Ministerie van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal Migratie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Datum
11 december 2023

Ons kenmerk
5107783

nota

Beslisnota bij Kamerbrief Kwaliteit opvangkritieke situatie aanmeldcentrum Ter Apel

1. Aanleiding

De maximale bezetting van de COA-locatie in Ter Apel wordt sinds enige tijd overschreden. Ondanks dat het COA, de medeoverheden en overige partijen in de migratieketen hard werken om voldoende opvangplekken te realiseren, hebben we moeten constateren dat er nog meer nodig is. Er zijn met name in gemeenten extra opvangplekken nodig voor asielzoekers en huisvesting voor statushouders zodat die plekken vrijkomen voor asielzoekers die nog in (afwachting zijn van) de asielprocedure. De keten ziet het als taak, de gezondheid en het welzijn van de mensen die in Ter Apel verblijven en de medewerkers van de keten zelf te beschermen en de veiligheid van eenieder te garanderen.
In de afgelopen periode hebben verschillende partijen grote zorgen geuit over de opvangsituatie in Ter Apel. In de week van 27 november jl. is Vluchtelingenwerk Nederland samen met het Rode Kruis ter plaatse geweest om een beeld te krijgen van de opvangomstandigheden. De GGD heeft op 3 december jl. en de Inspectie van Justitie en Veiligheid op 5 december jl. een (observatie)bezoek gebracht aan de COA-locatie en het IND gebouw aldaar. Dit heeft geresulteerd in een brandbrief van zowel Vluchtelingenwerk Nederland samen met het Rode Kruis als de Inspectie over de ontstane situatie in Ter Apel waarbij zaken als persoonlijke hygiëne en veiligheid onder druk zijn komen te staan. Door het Rijk en de medeoverheden zijn in de afgelopen maanden uitzonderlijke, maar noodzakelijke maatregelen getroffen.

2. Geadviseerd besluit

Kennisnemen van inhoud en instemmen met verzenden van deze brief.

3. Kernpunten

Door het Rijk en de medeoverheden zijn in de afgelopen maanden uitzonderlijke, maar noodzakelijke maatregelen getroffen. Ondanks de enorme inspanningen die alle partijen hebben geleverd, biedt dit onvoldoende soelaas om de druk op Ter Apel te verminderen. Alles wordt op alles gezet om binnen zeer korte tijd in Ter Apel onder het afgesproken aantal van 2.000 asielzoekers te komen en te blijven. Om dit te kunnen bereiken is een aantal actielijnen in gang gezet die op korte termijn 4.000 tot 5.000 plekken moeten opleveren. Deze acties zijn erop gericht het aantal mensen in Ter Apel zo snel mogelijk naar beneden te brengen zodat de

opvang en begeleiding daar humaan gerealiseerd kan worden. In het kort gaat het hierbij om de volgende maatregelen:

- Statushouders die reeds een woning hebben toegewezen gekregen, en al langer dan 14 weken aan een gemeente zijn gekoppeld, worden versneld uitgeplaatst naar hotels in hun gemeente of in een omliggende gemeente, zodat deze niet langer reguliere plekken bezet houden in asielzoekerscentra. Woningcorporaties zijn door het ministerie van BZK gevraagd om statushouders die verblijven op asielzoekerscentra versneld te huisvesten in overleg met betrokken gemeenten binnen hun woningvoorraad. Om verdringing van andere woningzoekenden zoveel als mogelijk te voorkomen, roepen we medeoverheden op te helpen om snel locaties voor flexwoningen beschikbaar te stellen om zo spoedig extra betaalbare woningen aan de voorraad toe te voegen.
- Aan de Commissarissen van de Koning is gevraagd in hun rol als Rijksorgaan en voorzitters van de Provinciale Regietafels om te helpen op korte termijn opvangplekken in gemeenten te realiseren. Ook worden hotels ingezet om asielzoekers tijdelijk op te vangen totdat zij geplaatst kunnen worden in reguliere opvanglocaties.
- Met vastgoed houdende Rijksoverheidsdiensten wordt door het Rijk bezien of en waar extra opvangmogelijkheden zijn.

De inspanningen van alle betrokkenen zijn erop gericht om te voorkomen dat asielzoekers de nacht moeten doorbrengen in recreatieruimtes en wachtruimtes in Ter Apel. Samen met het Rode Kruis en Vluchtelingenwerk Nederland wordt hard gewerkt om de meest basale eisen van opvang te garanderen. Er wordt nachtopvang buiten Ter Apel georganiseerd, zodat een ieder gedurende de nacht kan worden opgevangen en niemand buiten hoeft te slapen.

4.1 Politieke context

4.4 Krachtenveld
De brief bevat onderwerpen die betrekking hebben op BZK, VNG, IPO, COA, IND, afvaardiging CdK. Er is ambtelijk afstemming geweest en ambtelijk akkoord.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting
De persoonsgegevens van de ambtenaar zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke leefomgeving.